

לד שבות פרק ג יצחק

ועי' בספר המילואים לשש"כ דתמה הגרש"ז אויערבך זצ"ל מה ענין מלבן לבישול ע"כ. ובשו"ת אגרו"מ או"ח ח"ה סי' י"ח בהערה לסי' ש"א סעיף מ"ו גמי הוקשה לו על המג"א הנ"ל וז"ל, הראיה מחמה תמוה, דבחמה מה שאין ליבון, לא שייך למה שאין בישול, דאף בבישול ממש בחמה ויד סולדת ליכא חיוב בישול, אם כן מה שליבון בחמה ליכא מוכרחים לומר דניגוב שעל ידי חמה אינו עושה ליבון, או שאף שעושה פטור כמו בבישול. ומה שייך לאין היד סולדת דליכא בישול משום שאינו מתבשל [ומ"מ] אפשר שליבון עושה וצ"ע, ע"כ.

אולם מצינו מחלוקת בביאור מה שדימה המג"א מלבן למבשל, דבמחצית השקל ביאר שאין הבגד מתלבן היטב במקום שאין היד סולדת בו, דאינו מתבשל ע"כ. כלומר אין כונת המג"א לומר דמלאכת מלבן תלויה במלאכת מבשל, אלא דבמציאות אין הבגד מתלבן היטב במקום שאין היס"ב, ובחמה בדרך כלל אין היס"ב. ולפירוש זה, אם יבוש הבגד נעשה במקום שהיד סולדת בו מחום השמש חייב משום מלבן.

אמנם בהגהות רעק"א סו"ס ש"א משמע שמפרש דברי המג"א דלא כפירוש מחצית השקל, שכתב דבגד שנרטב במים מבושלים שהיד סולדת בהם ומייבשו כנגד התנור במקום שהיד סולדת בו, אע"פ שאין בזה איסור בישול, יש בזה איסור ליבון, כיון דהוי ע"י חימום אש שיש בו משום בישול בעלמא, אלא דבהנך מים אין בישול אחר בישול, וממילא שייך בזה ליבון, וכ"כ במשבצות זהב סו"ס ש"ב עכ"ד. ואם ס"ל כדברי מחצית השקל דאין מלאכת מלבן תלויה במלאכת מבשל אלא כל שמתלבן היטב חייב ואפילו בחמה, א"כ

הודפס מאתר אוצר החכמה <http://www.otzar.org>

שבות פרק ג יצחק לה

ולפ"ז קיימא הוכחת הגרש"ז אויערבך זצ"ל דפטור דמבשל בחמה אינו מחמת שאין רגילות לבשל בחמה. [ויעוי' בדבריו בשש"כ פרק ט"ו הערה ל"א שהביא דברי המחצה"ש הנ"ל והוקשה לו שהרי עינינו רואות שהבגד מתלבן בשמש].

אך במשנ"ב סי' ש"ב ס"ק ל"ט כ' בשם התפארת ישראל דהמניח חתיכת פשתן לאחר אריגתו בחמה וזורק עליו מים כדי שיתלבן גם זה בכלל מלבן, אלמא גם בחמה שייך ליבון ולא תלי מלאכת מלבן במלאכת מבשל. ושם בבה"ל תמה ע"ז מהא דתנן בשבת קמו: מי שנשרו כליו במים שוטחן בחמה, ואפי' האוסרים לא אסרו אלא משום מראית העין ולא משום ליבון [ומזה הוכיח המג"א שם דבלא בישול ליכא מלבן]. וכ' לחלק בין בגדים ישנים לחדשים, דבישנים אין דרך הליבון כי אם ע"י כביסה וסחיטה עיי"ש, משא"כ בגדים ^{ואח"כ} חדשים. ^{דמבשלים} אלמא בדרך תליא מילתא.

וצ"ל דס"ל למשנ"ב והתפא"י בהבנת המג"א, דמלאכת מלבן לא תליא במלאכת מבשל. וליכא מזה ראייה לבישול בחמה וכמש"נ.

<http://www.otzar.org> הודפס מאתר אוצר החכמה

פרק ד

בישול בחום האש אחר בישול במיקרוגל, ועוד בניהון בישול בגוף חימום ללא חוט לוחט

[1234567]

א. המבושל במיקרוגל אם מותר לבשלו בחום האש

כתב הפמ"ג בסי' שי"ח משב"ז ס"ק ו' וז"ל, נסתפקתי בישראל בחמי טבריה ותולדות חמה אם מבשל אח"כ בחמי אור אם חייב, ויראה דפטור הוא דכבר נתפעל בבישולו, ואפשר מותר לגמרי עכ"ל.

ועי' באבני נזר סי' קכ"ט אות ב' שכתב דהמבשל את המבושל בחמי טבריה פטור, והקשו לו ממה שכתב באגלי טל סעיף י' דיש בישול בבשר מלוח משום שינוי הטעם שאין טעם המוכשר לאכילה על ידי מליחה כמוכשר ע"י בישול, והא כמו"כ אין טעם המבושל במה שאינו תולדות אור כמבושל ע"י האור. ותירץ דאינו דמיון, דמליח ובישול התחלפות הטעמים לגמרי, וכעין שכתב באור זרוע דתפוחים הנאכלין חיים מכל מקום אסור לבשלם משום שנשתנה לטעם אחר, אבל מה שבאור יותר טוב אין זה התחלפות הטעמים, ובודאי קצת שינוי יש בין השלוק למבושל ומכל מקום שולק את המבושל פטור, ובישול וצלי מחלוקת, הרא"ם סבירא ליה דחשיב טעמים הפכיים וחייב, ופוסקים אחרים סבירא להו דכיון שזה וזה ע"י

http://www.otzar.org הודפס מאתר אוצר החכמה

שבות פרק ד יצחק לז

חום לא חשיב טעם אחר לגמרי ע"כ. נואם כונתו לדמות לגמרי את המבושל בחמי טבריה וחוזר ומבשלו בחום האור לשולק את המבושל, א"כ מותר הדבר לכתחילה].

אח"ח 1234567

ובמנחת חינוך מצוה ז' כתב וז"ל, אם בישלו בחמי טבריה ואח"כ בישלו באור אם חייב, מי נימא דמ"מ נתבשל אך היא גזה"כ דאינו חייב על תולדות חמה, אבל מ"מ לענין זה הוה ליה נתבשל דבישול אחר אינו נחשב כלל ופטור, או כיון דל"ה מבשל לענין שבת א"כ לא הוי בישול וחייב אח"כ בין בשבת בין בבשר בחלב, וסיים שם שוב האיר השי"ת את עיני וראיתי בפרי מגדים או"ח סי' שי"ח במשב"ז סק"ו נסתפק בזה לענין שבת אם בישלו בחמי טבריה ואח"כ בישלו באור אם חייב, ודעתו נוטה שפטור ומותר לגמרי וכו' עיי"ש.

משמע מדבריו דאין צדדי הספק מחמת השינוי בדבר המתבשל בחמי טבריה מהמתבשל באור, דבזה י"ל כמש"כ האבני נזר דאף כשיש שינוי אי"ז התחלפות הטעמים, וצד הספק דכיון דבחמי טבריה אין לו דין מבשל אפשר דכמו"כ אינו קרוי מבושל ולכן שייך ע"ז בישול כשיבשל באש.

ולפ"ז י"ל דגם מה שסיים שם בשם הפמ"ג שדעתו נוטה דמותר לגמרי, צד האיסור מדרבנן הוא משום דאינו קרוי מבושל ולא משום השינוי במתבשל, דמה שנהיה טוב יותר ע"י הבישול באש אינו אלא בגדר מצטמק ויפה לו דשרי כמ"ש המשנ"ב סי' שי"ח ס"ק נ'.

נתבשל במיקרוגל ורוצה לחממו בחום האש

לפי המבואר בפמ"ג דהמבושל בחמי טבריה יראה דאין בו בישול אחר בישול כיון שכבר נתפעל בבישולו, ואפשר שמותר לגמרי, מסתבר דהמבושל במיקרוגל לא גרע מזה כשהתבשל טוב במדה דחשיב מבושל כל צרכו לכל אדם. גם לפי מה שנסתפק המנ"ח בתחילת דבריו, הכא ליכא לספק זה שהרי הבישול במיקרוגל הוא בישול מן התורה, וכמש"נ בפרק א'.

http://www.otzar.org הודפס מאתר אוצר החכמה